

ASIA Henkilötietolain 44 §:n mukainen Jehovan todistajat uskonnollista yhdyskuntaa koskeva hakemus

HAKIJA Tietosuojavaltuutettu

HAKEMUS

Tietosuojavaltuutettu pyytää, että tietosuojalautakunta kieltää Jehovan todistajat uskonnollista yhdyskuntaa henkilötietolain 44 §:n nojalla sopivaksi katsomassaan määräajassa ja uhkasakon nojalla keräämästä ja muutoin käsittelemästä ovelta ovelle -saarnaamistyössä henkilötietoja ja vieraskielisten ja kuurojen henkilöiden tietoja ilman kyseessä olevien henkilöiden suostumusta.

Tietosuojavaltuutettu pyytää myös, että tietosuojalautakunta saman pykälän nojalla sopivaksi katsomassaan määräajassa ja uhkasakon nojalla velvoittaa Jehovan todistajat uskonnollisen yhdyskunnan antamaan sekä seurakunnilleen että yksittäisille Jehovan todistajille ohjeet siitä, että henkilötietojen keräämiseen ja muuhun käsittelyyn tulee pyytää suostumus edellä mainitussa tilanteessa.

Tietosuojavaltuutettu katsoo, että yksittäiset Jehovan todistajat eivät ole ovelta ovelle -saarnaamistyössä tekemiensä muistiinpanojen eikä liioin keräämiensä vieraskielisten ja kuurojen henkilöiden yhteystietojen rekisterinpitäjiä, vaan rekisterinpitäjä on Jehovan todistajat uskonnollinen yhdyskunta. Kyse ei ole myöskään henkilötietojen käsittelystä henkilötietolain 2 §:n 3 momentin tarkoittamiin yksinomaan henkilökohtaisiin tai niihin verrattaviin tavanomaisiin yksityisiin tarkoituksiin. Tämän vuoksi henkilötietolakia sovelletaan kyseessä olevaan henkilötietojen käsittelyyn. Tarkemmat perustelut ilmenevät seuraavasta.

Hakemuksen perustelut

Asiassa tulee ensin arvioitavaksi, sovelletaanko henkilötietolakia kyseessä olevaan henkilötietojen käsittelyyn vai onko kyse henkilötietolain 2 §:n 3 momentissa tarkoitettusta henkilötietojen käsittelystä, jota luonnollinen henkilö suorittaa yksinomaan henkilökohtaisiin tai niihin verrattaviin tavanomaisiin yksityisiin tarkoituksiin. Kyseisen lainkohdan osalta hallituksen esityksen perusteluissa (HE 96/98 s.32) mainitaan esimerkkeinä henkilötietolain soveltamisen ulkopuolelle jäävinä henkilökohtaiseen kirjeenvaihtoon liittyvät tiedot sekä henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetut nimi-, osoite- ja puhelinnumerotiedot ja tiedot tuttavien merkkipäivistä. Tietosuojavaltuutettu katsoo, että kyseessä olevassa asiassa ei ole kyse tämänkaltaisten henkilökohtaisten tietojen käsittelystä, vaan tietoja käsitellään uskonnollisen yhdyskunnan toimintaan liittyvissä tarkoituksissa yhdyskunnan ohjeiden mukaisesti ja yhdyskunnan organisoimalla tavalla. Tämän vuoksi henkilötietolaki tulee sovellettavaksi.

Toiseksi tulee arvioitavaksi rekisterinpitäjäyys. Henkilötietolain 3 §:n 4 kohdan mukaan rekisterinpitäjällä tarkoitetaan yhtä tai useampaa henkilöä, yhteisöä, laitosta tai säätiötä,

jonka käyttöä varten henkilörekisteri perustetaan ja jolla on oikeus määrätä henkilörekisterin käytöstä tai jonka tehtäväksi rekisterinpito on lailla säädetty. Kyseessä olevia henkilötietoja keräävät ja käsittelevät yksittäiset Jehovan todistajat ja osittain niitä käsitellään myös yhdyskuntaan kuuluvissa seurakunnissa. Tietosuojavaltuutettu katsoo, että kyseessä olevien henkilötietojen osalta rekisterinpitäjä on Jehovan todistajat uskonnollinen yhdyskunta. Sillä on tosiasiallinen määräysvalta siihen, kerätäänkö henkilötietoja ja millä edellytyksillä niitä kerätään ja käsitellään. Lisäksi tietoja käsitellään yhdyskunnan toimintaan liittyviin tarkoituksiin. Yhdyskunta on antanut kyseessä olevaa henkilötietojen keräämistä ja käsittelyä koskevia ohjeita, jotka käytännössä ovat siihen kuuluvia seurakuntia ja yksittäisiä Jehovan todistajia velvoittavia. Yhdyskunta on myös mm. laatinut erityisen lomakkeen täyttöohjeineen käytettäväksi vieraskielisten ja kuurojen yhteistietojen keräämiseen.

Kolmanneksi tulee arvioitavaksi henkilötiedon käsittelyn oikeudellinen peruste. Tietosuojavaltuutettu katsoo, että kyseessä olevassa asiassa rekisteröityjen ja yhdyskunnan välillä ei ole olemassa henkilötietolain 8 tai 12 §:n tarkoittamaa jäsensuhdetta tai muuta asiallista yhteyttä. Tämän vuoksi kyseessä olevaa henkilötietojen keräämiseen ja muuhun käsittelyyn tarvitaan kyseessä olevien henkilöiden suostumus. Koska yhdyskunta ei ole ilmoittanut noudattavansa tietosuojavaltuutetun asiassa antamia kehotuksia, tietosuojavaltuutettu pyytää tietosuojalautakunnan määräystä asiassa.

Tarkemmat perustelut

Tietosuojavaltuutettua pyydettiin selvittämään, onko Jehovan todistajien henkilötietojen kerääminen ja muu käsittely lainmukaista ovelta ovelle -saarnaamistyössä sekä kerättäessä vieraskielisten ja kuurojen henkilöiden yhteystietoja. Ovelta ovelle -työn osalta asian vireille saattaja viittasi tietosuojavaltuutetun aiempaan kannanottoon, jonka mukaan henkilötietojen kerääminen ovelta ovelle -työssä edellyttää suostumusta.

Jehovan todistajien julkaisemassa ”Valtakunnan palveluksemme” lehdessä marraskuussa 2011 olleessa artikkelissa ohjeistetaan käytävien keskustelujen lisäksi siitä, mitä tietoja ovelta ovelle -saarnaamistyössä pitää kirjoittaa muistiin. ”Kirjoita muistiin”-kohdassa kehoitetaan tekemään heti käynnin jälkeen muistiinpanoja. Ohjeen mukaan muistiinpanoihin merkittäviä tietoja ovat mm. henkilön nimi ja osoite, tietoja uskontokuntaan kuulumisesta, perheestä ja huolenaiheista. Vuonna 1998 tietojen keräämistä varten oli olemassa erityinen lomake. Sitä ei yhdyskunnan antaman selvityksen mukaan kuitenkaan enää käytetä, vaan kukin Jehovan todistaja tekee merkintänsä itse valitsemallaan tavalla esimerkiksi vihkoon, mikäli yleensä tekee merkintöjä.

Lisäksi yhdyskunta on antanut vielä erikseen ohjeistusta lehdessään vieraskielisten ja kuurojen yhteystietojen keräämiseksi erityisellä lomakkeella sen vuoksi, että heidän luokseen voidaan lähettää asianomaista vierasta kieltä tai kuurojen kieltä puhuva Jehovan todistaja. Viimeksi mainittuun tarkoitukseen on käytössä lomake ”Käy tämän henkilön luona” (ns. S-43 -lomake). Kyseisen lomakkeen täyttöohjeen mukaan lomakkeeseen merkitään kiinnostusta ilmaiseen vieraskielisen henkilön nimi- ja yhteystiedot sekä samat tiedot kuuron henkilön osalta, vaikka hän ei olisi ilmaissutkaan kiinnostusta.

Jehovan todistajien uskonnollinen yhdyskunta on kieltäytynyt noudattamasta tietosuojavaltuutetun 5.6.2012 antamassaan kannanotossa olevaa kehotusta siitä, että ovelta ovelle -työssä pitää pyytää suostumus henkilötietojen keräämiseen ja muuhun käsittelyyn ja että suostumuksen pyytämisestä pitää ohjeistaa kyseistä työtä tekeviä

yksittäisiä Jehovan todistajia. Tietosuojavaltuutettu on antanut samaa asiaa koskevaa ohjeistusta Jehovan todistajat uskonnolliselle yhdyskunnalle myös jo aiemmin, 9.10.2010. Yhdyskunta on kieltäytynyt noudattamasta myös tietosuojavaltuutetun 5.12.2012 antamaa kehotusta pyytää kuurojen ja vieraskielisten henkilöiden tietojen keräämiseen ja muuhun käsittelyyn kuurojen ja vieraskielisten henkilöiden suostumus.

Yhdyskunnan mielestä yksittäiset Jehovan todistajat keräävät ja muutoin käsittelevät ovelta ovelle -työssä tekemiään muistiinpanoja sekä vieraskielisten ja kuurojen henkilöiden yhteystietoja yksinomaan henkilökohtaisiin tai niihin verrattaviin tavanomaisiin yksityisiin tarkoituksiin. Tämän vuoksi yhdyskunta katsoo, että henkilötietolakia ei sovelleta kyseessä olevaan toimintaan eikä sen vuoksi ole myöskään lupautunut noudattamaan tietosuojavaltuutetun antamia kehotuksia.

Tietosuojavaltuutettu katsoo oheisista asiakirjoista ilmenevän, että yksittäisiä Jehovan todistajia on yhdyskunnan lehdessä määrätty ja ohjeistettu tekemään muistiinpanoja ovelta ovelle -työssä sekä keräämään vieraskielisten ja kuurojen henkilöiden yhteystietoja. Tietosuojavaltuutettu katsoo, että kyse on Jehovan todistajat uskonnollisen yhdyskunnan tarkoin ohjeistamasta ja organisoimasta toiminnasta, myös henkilötietojen keräämisen ja muun käsittelyn osalta. Tämän vuoksi tietosuojavaltuutettu katsoo, että yksittäiset Jehovan todistajat eivät käsittele keräämiään henkilötietoja henkilötietolain 2 §:n 3 momentin tarkoittamiin henkilökohtaisiin tai niihin verrattaviin tavanomaisiin yksityisiin tarkoituksiin, vaan kyseessä olevaan henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan henkilötietolakia. Yksittäisten Jehovan todistajien edellä mainitussa toiminnassa kerääminen henkilötietojen rekisterinpitäjänä on Jehovan todistajat uskonnollinen yhdyskunta.

Tietosuojavaltuutetun kannanotoilla ei ole otettu kantaa uskonnon ja omantunnon vapauteen eikä sananvapauteen. Uskonnollisen yhdyskunnan eri tavoin antamat ohjeet voidaan kuitenkin ottaa huomioon arvioitaessa henkilötietojen käsittelyä henkilötietolain kannalta. Henkilötietolaki ei millään tavoin rajoita tai estä ovelta ovelle -saarnaamistyötä. Henkilötietolain säännöksiä tulee kuitenkin noudattaa silloin, kun kerätään tai muutoin käsitellään henkilötietoja ja esim. tehdään muistiinpanoja ovelta ovelle -työssä.

Saadun selvityksen mukaan yhdyskunnan paikallisseurakunnissa on myös rekisterit, joihin nimenomaan merkitään tiedot sellaisista henkilöistä, jotka ovat pyytäneet, ettei heidän ovellaan käytäisi. Käyntikieltoa koskevien tietojen käsittelemisen voidaan katsoa perustuvan henkilön suostumukseen tai toimeksiantoon, koska kiellon noudattaminen yksittäisten Jehovan todistajien tekemien ovelta ovelle -käyntien yhteydessä olisi muutoin mahdotonta. Kieltotietojen keräämiseen ja muuhun käsittelyyn on siten olemassa henkilötietolain mukainen laillinen peruste. Tietosuojavaltuutettu katsoo, että niiden käsittely seurakunnissa kuitenkin osaltaan osoittaa sen, että kyseisessä toiminnassa ovat osallisena yksittäisten Jehovan todistajien lisäksi yhdyskunta ja sen seurakunnat. Lisäksi vieraskielisten ja kuurojen henkilöiden osalta yhdyskunta on laatinut erillisen yhteystietolomakkeen, jolla yksittäisiä Jehovan todistajia ohjataan keräämään tiedot ja toimittamaan täytetty lomake yhdyskunnan ohjeiden mukaisesti joko seurakunnalle edelleen toimitettavaksi tai suoraan asianomaista kieltä taitavalle Jehovan todistajalle.

Tietosuojavaltuutetun toimistossa aiemmin käsitellyn asian yhteydessä yhdyskunnan antamasta selvityksestä ilmeni myös, että seurakunnissa on aluekarttoja, jotka eivät ole henkilörekistereitä. Tietyn alueen ovelta ovelle -työtä hoitavat tietyn ajan sovitut yksittäiset Jehovan todistajat ja sen jälkeen kun he ovat käyneet korttelinsa läpi, he

ilmoittavat sen vapaaksi jonkun toisen henkilön käyttöön. Saadun selvityksen mukaan muistiinpanot eivät kuitenkaan siirry toiselle Jehovan todistajalle, vaan ne hävitetään.

Toisen asian käsittelyn yhteydessä (76/523/2008) yhdyskunta on lähettänyt tietosuojavaltuutetulle selosteen Jehovan todistajien Helsingin Kaarelan paikallisseurakunnan julistajakorteista. Vastuulliseksi rekisterinpitäjäksi on ilmoitettu Jehovan todistajat uskonnollinen yhdyskunta, mutta kortisto on Kaarelan seurakunnan sihteerin hallussa. Tietosuojavaltuutettu katsoo, että kyseisen rekisterin ylläpito on henkilötietolain mukaista. Kyse on jäsenten uskonnollisen yhdyskunnan toimintaan liittyvistä henkilötiedoista. Uskonnollisella yhdyskunnalla on oikeus käsitellä tällaisia tietoja henkilötietolain 12 §:n 7 kohdan nojalla.

Julistajakortteihin kerätään mm. henkilön ilmoittamat tiedot hänen kuukausittain evankelioimistyössä yleisölle levittämiensä lehtien yms., evankelioimistyöhön käytettyjen tuntien ja uusintakäyntien määrästä. Tietoja ei selosteen mukaan kuitenkaan kerätä evankelioimistyössä tavatuista henkilöistä. Tietosuojavaltuutettu katsoo julistajakorttienkin osaltaan osoittavan sitä, että ovelta ovelle -työhön liittyvä henkilötietojen kerääminen ja muu käsittely on Jehovan todistajat uskonnollisen yhdyskunnan tarkoin organisoimaa, ohjeistamaa ja valvomaa toimintaa siitä huolimatta, että sitä yksittäiset Jehovan todistajat tekevät. Vaikka yksittäisten Jehovan todistajien ovelta ovelle -työssä keräämät muistiinpanot ovatkin saadun selvityksen mukaan pelkästään heidän hallussaan, niin siitä huolimatta kyse on uskonnollisen yhdyskunnan toimintaan kuuluvista henkilötiedoista.

Tietosuojavaltuutettu katsoo, että kyse on henkilötiedoista, koska kerättäviin tietoihin kuuluu mm. asunnon osoite. Tiettyyn asuntoon liittyvät tiedot ovat henkilötietoja. Ovelta ovelle -työssä tehtävissä muistiinpanoissa sekä kuurojen ja vieraskielisten henkilöiden yhteystietojen keräämisessä joudutaan tietojen käyttötarkoituksen kannalta aina keräämään myös asunnon osoite. Tietojen käyttötarkoituksena on nimenomaan merkitä muistiin seuraavaa käyntiä varten tietoja muun muassa siitä, mitä edellisellä kerralla on puhuttu, onko asiasta oltu kiinnostuneita tai ei ja onko tavattu ketään vai ei. Vieraskielisten ja kuurojen osalta kerätään heidän yhteystietonsa kyseistä kieltä taitavan Jehovan todistajan käyntiä varten. Vieraskielisiä ja kuuroja henkilöitä koskevat yhteystiedot myös välitetään joko suoraan tai seurakunnan kautta asianomaista kieltä taitavalle Jehovan todistajalle, jotta hän voi käydä kyseisen henkilön luona.

Asunnon osoite ja siihen liittyvät muut tiedot ovat henkilötietolain 3 §:n tarkoittamia henkilötietoja, koska ne voidaan tunnistaa tiettyä henkilöä tai hänen perhettään tai hänen kanssa yhteisessä taloudessa eläviä koskevaksi. Koska tiedot merkitään ylös nimenomaan sen vuoksi, että ne voidaan seuraavan käynnin yhteydessä löytää, niin tiedoista muodostuu henkilötietolain 3 §:n mukainen henkilörekisteri. Henkilörekisterin tietoja voi olla useiden eri henkilöiden hallussa. Koska asuntokohtaiset tiedot ovat henkilötietoja, tulee niiden keräämiseen ja muuhun käsittelyyn olla henkilötietolain mukainen peruste. Tietosuojavaltuutettu katsoo, että kyseessä olevissa tilanteissa henkilötietoja ei voida kerätä muutoin kuin kyseisten henkilöiden suostumuksella.

Kyseessä oleva toiminta, myös henkilötietojen käsittely, on uskonnollisen yhdyskunnan organisoimaa ja perustuu sen antamiin ohjeisiin. Kyse on uskonnollisen yhdyskunnan ja sen seurakuntien toiminnasta, vaikka yksittäiset Jehovan todistajat keräävät tietoja. Yksittäiset Jehovan todistajat keräävät ja käsittelevät henkilötietoja uskonnollisen yhdyskunnan lukuun. Tietosuojavaltuutettu katsoo, että uskonnollisella yhdyskunnalla on myös tosiasiallinen määräysvalta siihen, kerätäänkö tietoja vai ei ja millä edellytyksillä

niitä kerätään. Tämän vuoksi yhdyskunta on myös ovelta ovelle -saarnaamistyössä tehtyjen muistiinpanojen sekä vieraskielistä ja kuurojen henkilöistä kerättyjen tietojen rekisterinpitäjä henkilötietolain 3 §:n 4 kohdan mukaisesti.

Tietosuojavaltuutettu katsoo, että ovelta ovelle -työssä tehtävissä merkinnöissä ja vieraskielisten ja kuurojen yhteystietojen keräämisessä kyseessä ei ole henkilötietojen kerääminen ja muu käsittely henkilötietolain 2 §:n 3 momentin tarkoittamiin henkilökohtaisiin tai niihin verrattaviin tavanomaisiin yksityisiin tarkoituksiin. Tietosuojavaltuutettu katsoo, että yksittäiset Jehovan todistajat keräävät tietoja uskonnollisen yhdyskunnan toimintaan liittyviin tarkoituksiin. Tämänkin vuoksi kyseessä olevaan toimintaan sovelletaan henkilötietolain.

Henkilötietojen keräämiseen tai muuhun käsittelyyn tulee olla henkilötietolain mukainen peruste. Henkilötietojen keräämisen ja muun käsittelyn edellytyksistä säädetään henkilötietolain 8 §:ssä ja arkaluontoisten henkilötietojen osalta saman lain 12 §:ssä. Henkilötietolain 8 §:n mukaan henkilötietojen käsittely on sallittua mm. silloin, jos henkilöllä on asiakas- tai palvelussuhteen, jäsenyyden tai muuhun niihin verrattavan suhteen vuoksi asiallinen yhteys rekisterinpitäjän toimintaan.

Uskonnollinen yhdyskunta saa kerätä jäsenistään tai muista henkilöistä, joilla on siihen säännölliset sen tarkoituksiin liittyvät yhteydet myös arkaluonteisia henkilötietoja henkilötietolain 12 §:n 7 kohdan nojalla.

Henkilötietolain kannalta ei ole estettä myöskään sellaisten henkilöiden tietojen keräämiseen ja muuhun käsittelyyn, jotka ovat itse pyytäneet yhteydenottoa, aineiston lähettämistä, tapaamista tai esittäneet kiellon siitä, ettei heidän luonaan käytäisi. Tuolloin tietojen käsittely perustuu heidän pyyntöönsä, toimeksiantoonsa tai suostumukseensa.

Kyseessä olevassa asiassa ei ole kuitenkaan kyse henkilötietolain 12 §:n 7 kohdassa tai edellisessä kappaleessa tarkoitetuista tilanteista. Ovelta ovelle -työssä kerätään tietoja kenestä tahansa henkilöstä ja mistä tahansa asunnosta. Kyseisillä henkilöillä ei ole henkilötietolain edellyttämää asiallista yhteyttä rekisterinpitäjän toimintaan. Myöskään erityisellä lomakkeella kerätyt vieraskielisten ja kuurojen yhteystietojen osalta henkilötietolain 12 §:n 7 kohdan edellytys ei täyty. Koska ovelta ovelle -työn yhteydessä tehtävissä muistiinpanoissa ja vieraskielisten ja kuurojen yhteystietolomakkeella kerätään myös henkilötietolain 11 §:n tarkoittamia arkaluonteisia tietoja mm. uskonnollisesta vakaumuksesta, terveydentilasta ja etnisestä alkuperästä, niin tietojen keräämiseen ja käsittelyyn täytyy olla henkilötietolain 12 §:n mukainen peruste. Tämän vuoksi kyseessä olevia henkilötietoja voidaan kerätä ja muutoin käsitellä vain kyseisten henkilöiden suostumuksella henkilötietolain 12 §:n 1 kohdan mukaisesti. Silloinkin jos arkaluonteisia henkilötietoja ei kerättäisi, täytyisi tietojen keräämiseen ja muuhun käsittelyyn kyseessä olevissa tilanteissa kuitenkin olla henkilötietolain 8 §:n 1 kohdan mukaisesti rekisteröidyn yksiselitteisesti antama suostumus.

KUULEMINEN

Jehovan todistajat uskonnollinen yhdyskunta antama selitys 12.6.2013

Jehovan todistajat uskonnollinen yhdyskunta on tietosuojalautakunnalle toimittamassaan selityksessä todennut muun muassa seuraavaa.

Henkilökohtaiset muistiinpanot

Jehovan todistajat uskonnolliseen yhdyskuntaan kuuluvat henkilöt päättävät itsenäisesti missä määrin osallistuvat uskonnon harjoittamiseen. Jokainen Jehovan todistaja on vihkiytynyt Jumalan palvoja ja pitää hengellistä toimintaansa myönteisenä velvollisuutena Jumalalle. Yhdyskunta kannustaa todistajia osallistumaan ”hyvästä uutisesta kertomiseen” kunkin yksilön omien mahdollisuuksien rajoissa ja se tarjoaa maksutta uskonnollista kirjallisuutta. Yhdyskunta myös antaa käytännöllisiä ehdotuksia siitä, miten yksittäinen todistaja voi käyttää uskonnonvapauttaan tehokkaalla tavalla Raamatusta kiinnostuneiden hyödyksi. Jokainen todistaja päättää kuitenkin itsenäisesti siitä, millä tavoin hän täyttää hengelliset tarpeensa ja mihin toimiin hän osallistuu.

Yksityisluonteiset muistiinpanot auttavat yksittäistä todistajaa muistamaan muun muassa raamatullisen keskustelun teeman ja siinä esiin tulleet kysymykset, joihin todistaja on voinut luvata vastata seuraavan tapaamisen yhteydessä. Muistiinpanoja ei luovuteta millekään muulle taholle. Yhdyskunnalla tai seurakunnalla tai kenelläkään muulla taholla ei ole minkäänlaista pääsyä yksityisen Jehovan todistajan evankelioimistyön yhteydessä mahdollisesti tekemiin yksityisiin muistiinpanoihin. Seurakunnalla tai yhdyskunnalla ei ole käytössään mitään järjestelmää, johon noita tietoja koottaisiin tai josta niitä voisi hakea. Henkilökohtaiset muistiinpanot toimivat ainoastaan yksilön muistin apuvälineenä, millä varmistetaan esimerkiksi uuden tapaamisen tekeminen kiinnostusta osoittaneen ihmisen luokse. Henkilökohtaiset muistiinpanot tuhotaan niiden käytyä tarpeettomiksi.

Henkilökohtaisia muistiinpanoja ei missään olosuhteissa kerätä, luovuteta tai millään muullakaan tavoin käsitellä yhdyskunnan tarpeisiin tai lukuun. Yhdyskunnan tekemät ehdotukset siitä, miten Raamattua voitaisiin käyttää hyödyllisellä tavalla uskontoon liittyvissä keskusteluissa, ja miten henkilökohtaisia muistiinpanoja voitaisiin käyttää kiinnostuneiden henkilöiden tapaamiseksi myöhemmin uudelleen, eivät muuta sitä tosiseikkaa, että mainitut muistiinpanot ovat luonteeltaan henkilökohtaisia ja yksityisiä.

Yksittäisten Jehovan todistajien uskostaan kertoessaan käymät keskustelut ovat luottamuksellisia, henkilökohtaisia, yksityishenkilöiden välillä käytyjä keskusteluita. Yhdyskunta tai paikallinen seurakunta ei ole millään tavoin tietoinen siitä, tekeekö tai käyttääkö yksittäinen todistaja muistiinpanoja evankelioimistyössään niiden täysin henkilökohtaisen ja yksinomaan yksityisen luonteen vuoksi. Yhdyskunta tai paikallinen seurakunta ei vastaanota muistiinpanoja eikä ylläpidä rekisteriä muistiinpanoista. Yhdyskunta ei myöskään vaadi jäseniään säilyttämään muistiinpanojaan tai tekemään tiliä niistä. Näin ollen, kun yhdyskunta julkaisee jäsenlehtisessään artikkeleita, joissa annetaan suosituksia seikoista, joita henkilökohtaisiin muistiinpanoihin voitaisiin mahdollisesti sisällyttää, tällaiset artikkelit ovat aina yleisluontoisia. Kyseiset artikkelit eivät millään tavoin velvoita tai määrää yksittäisiä Jehovan todistajia.

Asiaa voitaisiin verrata tapaan, jolla Autoliitto antaa suosituksia muun muassa siitä, millaisia turvavälineitä tai ensiapupakkauksia olisi hyödyllistä pitää helposti saatavilla ajoneuvossa. Vaikka tämänkaltaisia suosituksia julkaistaan liiton jäsenlehdessä, on helppo ymmärtää, etteivät annetut suositukset tosiasiallisesti sido sen jäseniä.

Yksittäisten Jehovan todistajien tekemät henkilökohtaiset muistiinpanot ovat hallituksen esityksessä mainitulla tavalla henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettuja ja ovat siinä mainitun tuttavaedellytyksen mukaisia. Lisäksi henkilötietodirektiivin 3 artiklan 2 kohdan 2 alakohdan ja johdanto-osan 12 perustelukappaleen mukaan ”tietosuojaa koskevia periaatteita - - ei sovelleta luonnollisen henkilön suorittamaan tietojenkäsittelyyn

yksinomaan yksityisissä tai henkilökohtaisissa asioissa”, joista mainitaan esimerkkeinä muun muassa yksityinen kirjeenvaihto ja osoitteiston pitäminen.

Yksittäisen Jehovan todistajan henkilökohtaisten muistiinpanojen jättäminen mainittujen oikeusnormien ulkopuolelle ainoastaan sen vuoksi, että todistajalla on uskonnollinen tarkoitus toiminnassaan, olisi syrjivää.

Yhdyskunnalla tai seurakunnalla tai kenellekään muulla taholla ei ole yksittäisten Jehovan todistajien evankelioimistyön yhteydessä tekemiä muistiinpanoja tai minkäänlaisia muitakaan niihin perustuvia tietoja. Yhdyskunta ei siten ole henkilötietolain mukainen rekisterinpitäjä. Tämä kanta on kiistaton kaikkialla Euroopassa. Tämän hetkisten tietojemme mukaan ainoastaan kahden Euroopan unionin jäsenvaltion ja Norjan tietosuojaviranomaiset ovat ottaneet kantaa esillä olevaan asiaan. Alankomaiden tietosuojaviranomainen on vastaavankaltaisessa asiassa katsonut, että Jehovan todistajien tekemät muistiinpanot olivat heidän henkilökohtaisiin tarkoituksiinsa tehtyjä, mistä syystä seurakuntaa ei myöskään pidetty rekisterinpitäjänä.

Kaikissa edellä esitetyissä kannanotoissa yksityisten Jehovan todistajien evankelioimistyönsä yhteydessä tekemiä muistiinpanoja pidettiin yksinomaan henkilökohtaiseen ja yksityiseen tarkoitukseen laadittuina.

Näin ollen kaiken edellä esitetyn johdosta henkilötietolaki ei koske yksittäisen Jehovan todistajan yksinomaan henkilökohtaiseen ja yksityiseen tarkoitukseen tehtyjä muistiinpanoja sanotun lain 2 §:n 3 momentin perusteella.

Vierasta kieltä ja viittomakieltä käyttävien henkilöiden tapaaminen

Jos yksittäinen Jehovan todistaja ei osaa tapaamansa henkilön puhumaa vierasta kieltä tai tämän käyttämää viittomakieltä, hän voi pyytää toista kyseistä kieltä puhuvaa todistajaa toimimaan tulkkina sen selville saamiseksi, onko tavattu henkilö kiinnostunut uskonnollisista asioista tai ohjata toisen kieltä osaavan todistajan tapaamansa henkilön luokse.

Tässä yhteydessä on erityisesti korostettava, että Jehovan todistajien ainoana tarkoituksena on saada selville heidän tapaamansa henkilön puhuma tai käyttämä kieli. Todistajien tarkoituksena ei ole selvittää, onko heidän tapaamansa henkilö ulkomaalainen (muu kuin Suomen kansalainen), eikä tämä liioin olisi mahdollista. Todistajilla ei ole myöskään mitään syytä seurata tai pitää lukua tapaamiensa henkilöiden henkilökohtaisista ominaisuuksista. Kuuron henkilön käyttämä viittomakieli on oma kielensä ja siten ainoastaan yksi vaihtoehtoinen ja täysin hyväksyttävä tapa kommunikoida.

Koska yksityisten Jehovan todistajien käymät keskustelut ovat luonteeltaan yksityisiä ja henkilökohtaisia, niihin ei sovelleta henkilötietolakia (523/1999) sanotun lain 2 §:n 3 momentin perusteella, vaikka yksityinen todistaja saattaisikin merkitä itselleen muistiin yksinomaan omaa henkilökohtaista käyttöönsä varten esimerkiksi tapaamansa henkilön nimen tai osoitteen.

Kyseisiä yksityisen todistajan omaan henkilökohtaiseen käyttöön tekemiä merkintöjä ei käsitellä millään henkilötietolain 2 §:n 2 momentin tarkoittamalla tavalla, ei automaattisesti eikä manuaalisesti, eivätkä tällaiset yksityiset ja henkilökohtaiset yksityisen todistajan itselleen tekemät merkinnät muodosta, eikä niiden tarkoituksenaan ole miltään osin muodostaa, henkilörekisteriä tai sen osaa.

Kansallinen lainsäädäntö, jolla unionin oikeutta pannaan täytäntöön ei saa olla ristiriidassa EU:n tunnustamien perusoikeuksien kanssa (Asia 5/88, Wachauf, tuomio 13.7.1989, Kok., s. 2609, 19 kohta). Jäsenvaltion ei siten tule omaksua tai hyväksyä sellaisia toimia, jotka syrjivät valtion alueella olevia tiettyjä väestöryhmiä siten, että jokin kaikkien saatavilla oleva mahdollisuus pidätettäisiin tai sen saaminen tehtäisiin vaikeammaksi tietyltä väestön osalta pelkästään sen käyttämän kielen perusteella.

Asiassa jää näin ollen arvioitavaksi, onko yhdyskunnan tarjoama apu tiettyä kieltä puhuvan yksityisen todistajan tavoittamiseksi ratkaiseva seikka asian lopputuloksen kannalta.

Kun yksittäinen Jehovan todistaja voi kuulua mihin tahansa Suomessa toimivista 304 eri seurakunnasta, yhteydenotto jotakin tiettyä vierasta kieltä puhuvan tai viittomakieltä käyttävään todistajaan on käytännössä voitu järjestää S-43-lomakkeen välityksellä. Näin ollen kyseisen lomakkeen yksinomaisena tarkoituksena on ollut palvella tällaista yksittäistä tiedonvälitystapahtumaa.

Jos yksittäinen todistaja harkitsee lomakkeen käytön kohdallaan tarpeelliseksi, hän voi pyytää jotakuta seurakunnassaan toimittamaan lomakkeen eteenpäin tiettyä kieltä puhuvalle todistajalle. Tällainen käytäntö ei sisällä tietojen automaattista käsittelyä, eivätkä tiedot muodosta, eikä niiden tarkoituksena ole muodostaa, henkilörekisteriä tai sen osaa. Lomakkeen toimittanut seurakunnan jäsen ei tee lomakkeista tai niiden sisällöstä kopiota itselleen tai kerää kyseisiä tietoja muullakaan tavalla tai seuraa asian edistymistä millään tavoin.

Kun tiettyä vierasta kieltä puhuva todistaja on tavannut vieraskielisen henkilön, hän hävittää lomakkeen. Jos tavattu henkilö on kiinnostunut jatkamaan keskustelua, todistaja voi tehdä omat henkilökohtaiset muistiinpanonsa keskustelun jatkamiseksi tai jotta henkilölle voidaan tuoda ilmaiseksi henkilökohtaiseen käyttöön tämän haluamaa raamatullista kirjallisuutta hänen omalla kielellään.

Lomakkeen ainoana tarkoituksena on palvella tällaista yksittäistä tiedonvälitystapahtumaa, jolla pyritään tavoittamaan joku tiettyä kieltä puhuva yksittäinen todistaja, joka vuorostaan kykenee selvittämään vierasta kieltä puhuvan henkilön mahdollisen kiinnostuksen tai halun saada raamatullista kirjallisuutta. Lomake nopeuttaa tällaista yhteydenottoa ja rajaa välitettävän tiedon vähimmäismäärään. Tieto vierasta kieltä puhuvasta henkilöstä välitetään ainoastaan siitä syystä, että kyseisellä henkilöllä olisi mahdollisuus kommunikoida kielellä, jota hän osaa.

Se, harkitseeko yksityinen todistaja lomakkeen käytön kohdallaan tarpeelliseksi vai ei, on jälleen hänen henkilökohtainen päätöksensä. Lomakkeen käyttäminen ei ole millään muotoa vaatimus.

Lomakkeella olevia tietoja ei järjestellä, eikä prosessoida millään henkilötietolain 2 §:n 2 momentin tarkoittamalla tavalla, eivätkä lomakkeella olevat tiedot muodosta, eikä niiden ole tarkoitettu muodostavan henkilörekisteriä tai sen osaa.

Toisaalta tietosuojavaltuutettu on toistuvasti katsonut, että edellä kuvaillun kaltainen tiedon välittäminen S-43-lomakkeen välityksellä kuuluu henkilötietolain soveltamisalan piiriin ja on tästä syystä kehottanut yhdyskuntaa ohjeistamaan yksittäisiä Jehovan

todistajia pyytämään kyseessä olevan kaltaiseen nimi- tai yhteystietojen hankkimiseen asianomaisten henkilöiden suostumuksen.

Tällaisen pätevän suostumuksen hankkiminen tilanteessa, jossa henkilöllä ei ole yhteistä kieltä tai muutamaakaan tapaa kommunikoida keskenään, on kuitenkin käytännössä usein mahdollista. Tällaisen suostumuksen voi pätevästi hankkia ainoastaan sellainen todistaja, joka osaa henkilön käyttämää vierasta kieltä.

Henkilöiden tavoittaminen näiden omalla kielellä toteuttaa lisäksi kyseisten henkilöiden omaa uskonnon vapautta antamalla heille merkityksellisen mahdollisuuden joko vastaanottaa tai kieltäytyä uskonnollisesta tiedosta kielellä, jota henkilö itse ymmärtää ja osaa. Samalla käytäntö toteuttaa myös yksityisen Jehovan todistajan oikeutta tunnustaa ja ilmaista uskoaan, vaikkakin tulkin avustuksella.

Mikäli tietosuojalautakunta edellä esitetyistä seikoista huolimatta katsoisi, että S-43-lomakkeen käyttö kuuluisi henkilötietolain soveltamisalan piiriin ja että sen käyttö merkitsisi sanotun lain 3 §:n mukaista henkilötietojen käsittelyä, yhdyskunta ilmoittaa kohteliaimmin, että se olisi valmis luopumaan kyseisen lomakkeen käytöstä.

Mikäli S-43-lomakkeen käytöstä luovutaan, yksityinen todistaja voi tarvittaessa välittää tiedon täysin yksityisesti suoraan tuntemalleen tiettyä vierasta kieltä puhuvalle todistajalle. Henkilötietolaki ei sanotun lain 2 §:n 3 momentin perusteella sovellu kyseisenkaltaiseen luonnollisen henkilön yksinomaan henkilökohtaiseen ja tavanomaiseen yksityiseen tarkoitukseen liittyvään toimeen.

Yhteenveto

Jehovan todistajat eivät ylläpidä seurakuntansa ulkopuolella olevista ihmisistä minkäänlaista rekisteriä. Yksittäisten Jehovan todistajien evankelioimistyönsä yhteydessä mahdollisesti tekemät muistiinpanot ovat yksinomaan henkilökohtaiseen ja yksityiseen tarkoitukseen laadittuja, eikä niitä kerätä yhdyskunnan, seurakunnan tai kenenkään muun tahon tarpeisiin tai lukuun. Henkilökohtaiset muistiinpanot toimivat muistin apuna vierailtaessa uudelleen niiden luona, jotka ovat osoittaneet kiinnostusta. Yksityisellä todistajalla ei ole velvollisuutta tehdä muistiinpanoja, eikä niitä tehdä millekään standardisoiduille lomakkeille, tai muutoinkaan niin järjestelmällisesti, että jotakuta nimenomaista henkilöä koskevia tietoja voitaisiin hakea ja ylläpitää. Yhdyskunnalla tai seurakunnalla tai millään muullakaan taholla ei ole minkäänlaista pääsyä, eikä määräys- tai valvontavaltaa yksityisten Jehovan todistajien evankelioimistyönsä yhteydessä tekemiin yksinomaan henkilökohtaisiin ja yksityisiin tarkoituksiin laadittuihin muistiinpanoihin.

S-43-lomakkeen avulla jotakin vierasta kieltä puhuvan tai viittomakieltä käyttävän henkilön luokse on voitu lähettää kyseistä kieltä osaava Jehovan todistaja. Lomake on siten palvellut ainoastaan tällaista yksittäistä tiedonvälitystapahtumaa. Lomakkeita ei säilytetä, varastoida tai talleteta millään tavoin, eikä niissä olevia tietoja kerätä minkäänlaiseen rekisteriin tai tiedostoon. Lomakkeen käyttötarkoituksen vuoksi yhdyskunta on katsonut, ettei lomake olisi henkilötietolain soveltamisalan piirissä.

Näin ollen tietosuojalautakuntaa pyydetään kunnioittavasti katsomaan, että yksityiset ja henkilökohtaiset muistiinpanot, joita yksityiset Jehovan todistajat tekevät kertoessaan uskostaan muille, ovat yksinomaan henkilökohtaisiin ja tavanomaisiin yksityisiin

tarkoituksiin laadittuja, mistä syystä henkilötietolakia ei sovelleta niihin sanotun lain 2 §:n 3 momentin perusteella.

SOVELLETTAVA LAINSÄÄDÄNTÖ

Henkilötietolain 2 §:n 2 momentin mukaan henkilötietolakia sovelletaan henkilötietojen automaattiseen käsittelyyn. Myös muuhun henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan tätä lakia silloin, kun henkilötiedot muodostavat tai niiden on tarkoitus muodostaa henkilörekisteri tai sen osa. Pykälän kolmannen momentin mukaan henkilötietolaki ei koske henkilötietojen käsittelyä, jonka luonnollinen henkilö suorittaa yksinomaan henkilökohtaisiin tai niihin verrattaviin tavanomaisiin yksityisiin tarkoituksiinsa.

Henkilötietolain 3 §:n ensimmäisen kohdan mukaan *henkilötiedolla* tarkoitetaan kaikenlaisia luonnollista henkilöä taikka hänen ominaisuuksiaan tai elinolosuhteitaan kuvaavia merkintöjä, jotka voidaan tunnistaa häntä tai hänen perhettään tai hänen kanssaan yhteisessä taloudessa eläviä koskeviksi. Saman pykälän kolmannen kohdan mukaan *henkilörekisterillä* tarkoitetaan käyttötarkoituksensa vuoksi yhteenkuuluvista merkinnöistä muodostuvaa henkilötietoja sisältävää tietojoukkoa, jota käsitellään osin tai kokonaan automaattisen tietojenkäsittelyn avulla taikka joka on järjestetty kortistoksi, luetteloksi tai muulla näihin verrattavalla tavalla siten, että tiettyä henkilöä koskevat tiedot voidaan löytää helposti ja kohtuuttomitta kustannuksitta. Pykälän neljännen kohdan mukaan *rekisterinpitäjällä* tarkoitetaan yhtä tai useampaa henkilöä, yhteisöä, laitosta tai säätiötä, jonka käyttöä varten henkilörekisteri perustetaan ja jolla on oikeus määrätä henkilörekisterin käytöstä tai jonka tehtäväksi rekisterinpito on lailla säädetty.

Henkilötietolain 8 §:ssä säädetään henkilötietojen käsittelyn yleisistä edellytyksistä. Henkilötietoja saa käsitellä 1 momentin 1 kohdan mukaan rekisteröidyn yksiselitteisellä suostumuksella.

Henkilötietolain 11 §:n mukaan arkaluonteisten henkilötietojen käsittely on kielletty. Arkaluonteisina tietoina pidetään henkilötietoja, jotka kuvaavat tai on tarkoitettu kuvaamaan: 1) rotua tai etnistä alkuperää; 2) henkilön yhteiskunnallista, poliittista tai uskonnollista vakaumusta tai ammattiliittoon kuulumista; 3) rikollista tekoa, rangaistusta tai muuta rikoksen seuraamusta; 4) henkilön terveydentilaa, sairautta tai vammaisuutta taikka häneen kohdistettuja hoitotoimenpiteitä tai niihin verrattavia toimia; 5) henkilön seksuaalista suuntautumista tai käyttäytymistä; taikka 6) henkilön sosiaalihuollon tarvetta tai hänen saamiaan sosiaalihuollon palveluja, tukitoimia ja muita sosiaalihuollon etuuksia.

Henkilötietolain 12 §:n mukaan arkaluonteisia henkilötietoja saa käsitellä, jos rekisteröity on antanut siihen nimenomaisen suostumuksensa.

Henkilötietolain 38 §:n 2 momentin mukaan tietosuojalautakunta käyttää päätösvaltaa tietosuoja-asioissa siten kuin kyseisessä laissa säädetään. Henkilötietolain 44 §:n mukaan tietosuojalautakunta voi tietosuojavaaluttetun hakemuksesta kieltää henkilötietolain vastaisen henkilötietojen käsittelyn. Samoin tietosuojalautakunta voi velvoittaa asianomaisen määrääjässä oikaisemaan sen, mitä on oikeudettomasti tehty tai laiminlyöty.

TIETOSUOJALAUTAKUNNAN PÄÄTÖS JA SEN PERUSTELUT

Perustelut Tietosuojalautakunnasta ja tietosuojavaltuutetusta annetun lain 2 §:n 1 kohdan mukaan tietosuojalautakunnan tehtävänä on käsitellä ja ratkaista ne asiat, jotka henkilötietolain mukaan kuuluvat sen päätettäväksi. Tietosuojalautakunnan päätös koskee ovelta ovelle -saarnaamistyön yhteydessä tapahtuvan henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuutta. Päätöksellä ei oteta kantaa ovelta ovelle -saarnaamistyöhön.

Henkilötiedon määritelmä on laaja. Kun ovelta ovelle -saarnaamistyön yhteydessä tehdään muistiinpanoja henkilöiden nimistä, osoitteista ja muista henkilökohtaisista asioista, on kyse henkilötietojen keräämisestä. Siltä osin kuin muistiinpanot koskevat esimerkiksi uskonnollista vakaumusta tai terveydentilaa, on kyse arkaluonteisten henkilötietojen keräämisestä.

Myös henkilörekisterin käsite on laaja. Rekisteri syntyy silloin kun tiettyä henkilöä koskevat tiedot on järjestetty niin, että tiedot löytyvät helposti. Saadun selvityksen mukaan Jehovan todistajien tekemät muistiinpanot toimivat muistin apuna vierailtaessa uudelleen niiden luona, jotka ovat osoittaneet kiinnostusta. Tiettyä henkilöä koskevat tiedot ovat siis löydettävissä. Lisäksi tietosuojavaltuutetun hakemuksesta käy ilmi, että ovelta ovelle -saarnaamistyötä tehdään alueittain, joten muistiinpanot on järjestetty alueittain. Lisäksi vierasta kieltä puhuvista tai viittomakielisistä henkilöistä kerätään tietoja lomaketta käyttäen. Lomake edesauttaa henkilöä koskevien tietojen etsimistä ja siirtämistä. On ilmeistä, että nyt kysymyksessä olevassa toiminnassa syntyy henkilörekisteri tai henkilörekistereitä.

Henkilötietoja kerätään uskonnollisen yhdyskunnan tarkoituksen toteuttamiseksi. Jehovan todistajat uskonnollinen yhdyskunta on katsonut, että se ei ole rekisterinpitäjä ja kiinnittänyt huomiota muun muassa siihen, että yhdyskunta tai paikallinen seurakunta ei vastaanota muistiinpanoja eikä ylläpidä rekisteriä muistiinpanoista. Rekisterinpitäjän määritelmän kannalta ei kuitenkaan ole keskeistä, kuka tietoja säilyttää. Jehovan todistajat uskonnollinen yhdyskunta on antanut ohjeita ovelta ovelle -saarnaajille ja kehottanut muistiinpanojen tekemiseen. Ohjeissa on myös erikseen mainittu, että muistiinpanoihin tulisi merkitä henkilön nimi, osoite, tietoja uskontokuntaan kuulumisesta, perheestä ja huolenaiheista. Vaikka yksittäiset saarnaajat voivat päättää miltä osin he merkitsevät nämä tiedot mahdollisesti tekemiinsä muistiinpanoihin, tapahtuu tietojen kerääminen yhdyskunnan toimintaa varten ja yhdyskunnan antamien suuntaviivojen mukaisesti. Näin ollen lautakunta katsoo, että Jehovan todistajat uskonnollinen yhdyskunta ja tietoa keräävät yhdyskunnan jäsenet ovat yhdessä henkilötietolain tarkoittamia rekisterinpitäjiä. Tällaisen toiminnan yhteydessä tehtyjä muistiinpanoja ei myöskään voida yleisen mittapuun mukaan katsoa henkilötietojen käsittelyksi henkilökohtaiseen tai siihen verrattavaan tavanomaiseen yksityiseen tarkoitukseen henkilötietolain 2 §:n 3 kohdan tarkoittamalla tavalla.

Koska kyseessä oleva henkilötietojen käsittely kuuluu henkilötietolain soveltamisalaan, tulee henkilötietolain 8 §:ssä säädettyjen yleisten edellytysten ja arkaluonteisten henkilötietojen osalta saman lain 12 §:ssä asetettujen edellytysten täytyä henkilötietojen käsittelyssä. Henkilötietojen käsittely voi perustua esimerkiksi rekisteröidyn yksiselitteisesti antamaan suostumukseen. Tällaisia henkilötietolain mukaisia edellytyksiä ei ole näytetty olevan olemassa.

Päätös Tietosuojalautakunta **kieltää** henkilötietolain 44 §:n 1 kohdan nojalla Jehovan todistajat uskonnollista yhdyskuntaa keräämästä tai muutoin käsittelemästä ovelta ovelle -saarnaamistyössä henkilötietoja ilman, että jokin henkilötietolain 8 §:ssä tarkoitetuista

henkilötietojen käsittelyn yleisistä edellytyksistä ja arkaluonteisten tietojen osalta saman lain 12 §:ssä tarkoitetuista ehdoista täyttyy.

Tietosuojalautakunta **velvoittaa** Jehovan todistajat uskonnollisen yhdyskunnan henkilötietolain 44 §:n 2 kohdan nojalla kuuden kuukauden määräajassa osaltaan huolehtimaan siitä, että yhdyskunnan tarkoituksia varten ei kerätä henkilötietoja ilman, että henkilötietolaissa tarkoitettujen henkilötietojen käsittelyn edellytykset täyttyvät.

Tietosuojalautakunta katsoo, ettei asiassa ole tarvetta määrätä uhkasakkoa.

MAKSU Tietosuojavaltuutetulta päätöksestä perittävä maksu on 153 euroa.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Henkilötietolaki 2 §, 3 §, 8 §, 11§, 12 §, 38§ 2 mom. ja 44 § 1 mom. 1 ja 2 kohta

Tietosuojalautakunnasta ja tietosuojavaltuutetusta annettu laki 2 §

Oikeusministeriön asetus oikeusministeriön ja eräiden hallinnonalalla toimivien viranomaisten suoritteista perittävistä maksuista 1 §:n 1 mom. ja 2 §:n 2 kohta

MUUTOKSENHAKU

Tietosuojalautakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla noudattaen, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Valitusosoitus on liitteenä.

Maksua koskeva oikaisuvaatimus

Päätöksen yhteydessä määrätystä maksusta voi vaatia oikaisua tietosuojalautakunnalta valtion maksuperustelain 11 b §:n mukaan. Oikaisuvaatimus on esitettävä kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.

Vaatimus on esitettävä kirjallisesti ja siitä tulee ilmetä seuraavat seikat:

- Päätös, johon haetaan oikaisua
- Millaista oikaisua vaaditaan
- Millä perusteilla sitä vaaditaan

Vaatimus on toimitettava osoitteeseen:

Tietosuojalautakunta / Oikeusministeriö
 PL 25
 00023 Valtioneuvosto

puheenjohtaja

Pekka Nurmi

sihteeri

Anu Talus

Päätöksen tekemiseen ovat osallistuneet tietosuojalautakunnan puheenjohtaja Pekka Nurmi sekä jäsenet Leena Linnainmaa, Lea Mäntyniemi, Eila Ratasvuori, Kirsi Taipale, Pertti Saloranta ja Tuula Sario.

Jakelu tietosuojavaltuutettu, Suomen Jehovan todistajat uskonnollinen yhdyskunta

VALITUSOSOITUS

Tietosuojalautakunnan päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmä jätettävä 30 päivän kuluessa

Valituskirjelmä on toimitettava Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta, tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin on kysymyksessä sijaistiedoksianto (eli kun päätöstä ei ole annettu suoraan Teille), päätös katsotaan tiedoksisaaduksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava Helsingin hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta,
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi,
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan,
- valittajan nimi ja kotikunta,
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- tietosuojalautakunnan päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä,
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta,
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Muun asiamiehen kuin asianajajan ja yleisen oikeusavustajan on liitettävä valituskirjelmään valittajan antama valtakirja.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti tai valtuutetun asiamiehen välityksellä. Omalla vastuulla valituskirjelmän voi lähettää myös postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Helsingin hallinto-oikeuden postiosoite on PL 120, 00521 Helsinki.

Käyntiosoite kirjaamoon on Radanrakentajantie 5.

